

Region Östergötland

Yttrande över - Utvecklingsstrategi för Östergötland (RUS) - remissversion

Linköpings kommun har fått möjlighet att yttra sig över Region Östergötlands remissversion av Utvecklingsstrategi för Östergötland (RS 2017-505).

Under utvecklingsstrategins framtagande har Linköpings kommun framfört synpunkter på både innehåll och struktur. Dessa har till stora delar beaktats. Synpunkterna har gällt rumslig inriktning och prioritering, önskemål att än tydligare utgå ifrån Östergötlands geografiska förutsättningar och institutionella kapital, att tydligare beakta strukturella satsningar för långsiktig utveckling såväl som en fylligare och mer sakorienterad nulägesbild, d.v.s. utgångsläget 2021.

Övergripande synpunkter

Den regionala utvecklingsstrategin belyser många av samtidens utmaningar på ett förtjänstfullt sätt och kommunen ställer sig bakom de utgångspunkter som framförs i strategin. Att förbättra Östergötlands funktionalitet är långsiktigt viktigt liksom strategins tydliga fokus på hållbarhet utifrån FN:s globala mål i Agenda 2030. Kommunen ser folkhälsa som en del i hållbarhetsarbetet, där en god och jämlik hälsa både är en förutsättning att nå målen som ett resultat av arbetet mot desamma. De fyra prioriterade strategiska områdena bedöms vidare som relevanta att långsiktigt kraftsamlas kring.

Linköping vill – i kraft av stor och växande kommun med ökad betydelse för försörjningen i många kommuner – aktivt bidra till den hållbara geografins utveckling såväl som till att utvecklingsstrategins övergripande intentioner realiserar.

Eftersom den regionala arenan rymmer många aktörer, vars ansvar och uppdrag skiljer, blir en gemensam och samlande målbild viktig. För att underlätta mobilisering och kraftsamling ser Linköpings kommun gärna att strategin får ett än tydligare genomförandeperspektiv. Det nu gällande Regionala utvecklingsprogrammet innehåller riktade rekommendationer. I motsvarande anda skulle den regionala utvecklingsstrategin – alternativt andra regionala styrdokument som stödjer genomförandet av strategin - till exempel

kunna uppmana Östergötlands kommuner att verka för att utveckla mellankommunala samband etc.

Utvecklingsstrategin tar sikte på 2040. Årtalet kan uppfattas som fjärran men är i ett planeringssammanhang ganska nära. Eftersom strategin ska ses över varje mandatperiod finns också möjligheter till skarpare prioriteringar som - inom ramen för såväl övergripande inriktning som utvalda strategiska områden – kan växlas upp och ned efter behov.

Sett till struktur uppfattar kommunen att strategin är tydlig och välstrukturerad. Uppbyggnaden är pedagogisk, där mål och analys konsekvent kopplas till prioriterade områden.

Övriga synpunkter

Rumslig inriktning

Illustrationen på sidan 10 ska visa de viktigaste storregionala sambanden. Här är det viktigt att det som visas överensstämmer med hur utbytet över länsgräns faktiskt ser ut. Utbytet och utvecklingen över tid finns tydligt beskrivet i rapporten ”På väg mot en mer integrerad bostads-, utbildnings- och arbetsmarknad i Östra Mellansverige. Styrkeförhållandena relationerna emellan behöver framgå tydligare.

Omvärldsanalys

Analysen skulle vinna på att än tydligare kopplas till utvecklingsstrategins utgångspunkter och strategiska områden.

Att inte djupare analysera pandemins potentiella effekter för regional utveckling bedöms i detta läge som klokt. Däremot behöver eventuella följdverkningar på samhällsutvecklingen noggrant följas över tid

Nuläge

Då strategin har en utblick mot 2040 skulle ett tydligare beredskapsperspektiv stärka dokumentet. För att klargöra Östergötlands utgångsläge skulle avsnittet också vinna på att kompletteras med fler jämförelser med riket och övriga län.

Linköping efterfrågar vidare en tydligare beskrivning över länets kommuner. Befolkningen är precis som det beskrivs koncentrerad till de större kommunerna. Linköping och Norrköping nämns explicit men sett till storlek bör till exempel också Motala, med sina närmare 44 000 invånare, nämnas.

Möjligheterna till regionförstoring inom östra Mellansverige beskrivs utifrån tillväxt och befolkningsutveckling. Det stämmer men möjligheterna är också relaterade till avstånd. För Östergötlands del är avstånden inom delar av östra Mellansverige långa, vilket påverkar möjligheterna att utveckla

funktionaliteten. Detta borde tydligare beskrivas. Som det är nu behandlas östra Mellansverige homogent.

Goda livsvillkor

Att behandla ett strategiskt område som omfattar så många samhällsområden kortfattat är en utmaning. Mycket ska rymmas på liten plats. Icke desto mindre skulle området vinna på att balanseras ytterligare. Hälsa – och sjukvården får förhållandevis stort utrymme medan barnperspektivet är mindre tydligt.

Attraktiva livsmiljöer

Regionen har ett viktigt uppdrag i att bidra till ökad inomregional integration. Utöver ett effektivt transportsystem och väl utbyggd kollektivtrafik är en fungerande bostadsmarknad/bostadsförsörjning central. Kommunerna har planmonopol och ansvar för bostadsförsörjningen medan regionen är länsplaneupprättare och kollektivtrafikmyndighet. Utifrån funktionalitet finns mycket att vinna på att samordna bostadsutveckling med utvecklad kollektivtrafik. Arbetet med kommande rumsliga strategi behöver därför utvecklas i nära dialog med kommunerna. Vikten av en gemensam syn på orters olika roller, förutsättningar och inbördes samspel ska inte underskattas. Ska Östergötlands fulla potential tas tillvara krävs att kommunerna utvecklar mellankommunala samband sinsemellan såväl som att kommunernas och regionens planering går i takt.

Ostlänkens betydelse för regionens utveckling skulle på samma sätt kunna beskrivas tydligare liksom vikten av integrerad lokal och regional planering för maximerad nytta och uppväxling.

Mycket av det som lyfts fram inom kultur och besöksnäring stämmer väl överens med kommunens uppfattningar. Däremot skulle kulturens roll för demokratin kunna framhållas tydligare, där kulturen är viktig både som arena och som samhällsbärare. Motsvarande kan sägas om föreningslivet där fokus nu ligger på professionella kulturskapare och kulturinstitutioner. Föreningslivets kulturinsats och vikt för social gemenskap borde framgå tydligare.

Vad det gäller digitalisering ligger fokus i hög utsträckning på underliggande infrastruktur – såsom fiber- och mobilnät. Avsnittet skulle vinna på att ge ökat utrymme också till den ”mjuka” infrastrukturen – tjänster etc – vilka tillsammans skapar möjligheter till digitaliserad service, oavsett var man bor eller verkar. Digitalisering i detta perspektiv överbygger traditionella fysiska avstånd och kan kopplas till såväl hållbarhet, tillgänglighet som livskvalitet mm.

Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

I analysen beskrivs kortfattat Östergötlands näringsliv, vikten av innovationer och samverkan samt metoder för att styra utvecklingsaktiviteter. Vikten av att

säkra länets kompetensförsörjning nämns inte. Hur väl regionen klarar att säkra kvalificerad kompetens kommer att vara avgörande för länets utveckling och framtida konkurrenskraft. Detta borde framgå tydligare.

Vidare skulle texten vinna på att tillförs ett kort resonemang kring offentlig sektors betydelse som testbädd och för verifiering av nya lösningar.

Klimatneutralt och cirkulärt

Här anges att energiproduktionen och distributionen är helt förnybar och robust år 2040. I praktiken innebär detta en ny målnivå i relation till den regionala Klimat- och energistrategi som antagits av både region Östergötland och Länsstyrelsen. I denna anges att produktionen av förnybar och återvunnen energi ska uppgå till minst 90 procent av den totala energiproduktionen i länet år 2030. Bland återvunnen energi inkluderas att avfall, med delvis fossilt innehåll, används i kraftvärmeverk. Målet i utvecklingsstrategin skulle därmed kunna uppfattas som skarpare än den regionala strategin, då målet om helt förnybar energiproduktion tidigare läggs till 2040 snarare än 2045.

Under analys anges näringslivets energianvändning medan utsläpp används för bostäder/lokaler. För ökad läsbarhet rekommenderas att samma mått används för näringsliv och bostäder och lokaler.

För Linköpings kommun

Niklas Borg
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: